

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено
на засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 6 від 23 січня 2024 р.)

Завідувач кафедри

Силабус із навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ»,
що викладається в межах ОПП (ОПН)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія

Львів 2024 р.

Назва курсу	Історія світової літератури другої половини ХХ – початку ХХІ століть
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Університетська 1
Факультет і кафедра, за якими закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки, 035 Філологія
Викладач курсу	Кушнір Ірина Богданівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри світової літератури
Контактна інформація викладача	iryna.kushnir@lnu.edu.ua м. Львів, вул. Університетська 1
Консультації з курсу відбуваються	Онлайн-консультації. Для цього слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/course/istoriia-svitovoi-literatury-2
Інформація про курс	Курс «Історія світової літератури другої половини ХХ – початку ХХІ століть» розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для розуміння своєрідності світового літературного процесу середини ХХ століття – початку ХХІ століття. Курс дає чітке уявлення про провідні літературні напрями та течії, жанрову систему й жанрові модифікації у прозовій літературі, поезії, драмі. Курс зорієнтований на вивчення найвпливовіших художніх феноменів у літературах Західної та Східної Європи, США, Сходу, які мали вплив як на загальний розвиток світової літератури, так і на становлення національних та регіональних літератур.
Коротка анотація курсу	Курс «Історія світової літератури другої половини ХХ – початку ХХІ століть» є однією з нормативних дисциплін зі спеціальності 035 Філологія для освітньо-професійної програми рівня освіти бакалавр, яка викладається в IV семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета і цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Історія світової літератури другої половини ХХ – початку ХХІ століть» є виробити цілісне уявлення про літературний процес середини ХХ століття – початку ХХІ століття, ознайомити студентів із провідними літературними напрямками і течіями світової літератури, дати уявлення про найбільш вагомні художні закономірності та феномени, розглянути жанрово-видову систему світової літератури (походження, структуру), ознайомити студентів із кращими зразками художньої літератури в контексті світової культури, наголосити на естетичній значущості, спадкоємності розвитку тем, сюжетів і образів світової літератури, акцентуючи на українських перекладах світової класики.
Література для вивчення курсу	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття. – Львів, 2001. 2. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. – К., 2007. 3. Бредбері М. Британський роман Нового часу. – К., 2011. 4. Висоцька Н. О. Єдність множинного. Американська література кінця ХХ – початку ХХІ століть у контексті культурного плюралізму. – К., 2010. 5. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011. 6. Денисова Т. Н. Історія американської літератури ХХ століття. – К., 2002.

7. Енциклопедія постмодернізму. – К., 2003.
8. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник [у 2 т.] / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Тернопіль, 2005.
9. Стайн Дж. Л. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: у 3-х книгах. – Львів, 2003-2004.
10. Фесенко В. І. Французький роман 1945-2000. Алхімія слова живого. – К., 2005.

Додаткова література

1. Висоцька Н. О. Концепція мультикультуралізму і питання естетики // Питання літературознавства. – Вип. 77. – Чернівці: Рута, 2009. – С. 110-121.
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2001.
3. Література Англії ХХ століття. – К., 1993.
4. Макалін Г. В., Михальська Н. П. Історія англійської літератури. – К., 1997.
5. Павличко С. Д. Лабіринти мислення. Інтелектуальний роман сучасної Великої Британії // Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001.
6. Покальчук Ю. В. Сучасна латино-американська проза. – К., 1978.
7. Саїд Е. Орієнталізм. – К., 2001.
8. Українська діаспора: літературні постаті, твори, біобібліографічні відомості. – Донецьк, 2012.
9. Шалагінов Б. Б. Авангард і літературний мейнстрім ХХІ століття // Всесвіт. – № 9-10. – 2011. – С. 220-226.

Художні тексти

Обов'язкові

1. Джордж Орвелл. 1984.
2. Семюел Беккет. Чекаючи на Годо.
3. Ежен Йонеско. Урок.
4. Генріх Генріх. Очима клоуна.
5. Вільям Голдінг. Володар мух.
6. Джером Селінджер. Над прірвою в житті.
7. Габріель Гарсія Маркес. Стариган з крилами.
8. Хорхе Луїс Борхес. Сад з розгалуженими стежками.
9. Хуліо Кортасар. Загарбаний будинок.
10. Кобо Абе. Людина-коробка.
11. Патрік Зюскінд. Парфуми.
12. Умберто Еко. Ім'я троянди.
13. Джон Фаулз. Колекціонер.
14. Фредерік Бегбедер. 99 франків.
15. Тоні Моррісон. Кохана / Халед Хоссейні. Ловець повітряних зміїв.

Додаткові

1. Жан-Марі Гюстав Ле Клезіо. Золотошукач.
2. Патрік Модіано. Зниклий квартал.
3. Мішель Турньє. Вільшаний король.
4. Гюнтер Грасс. Бляшаний барабан.
5. Кріста Вольф. Кассандра.
6. Інгеборг Бахманн. Оповідання.

	<p>7. Петер Гандке. Без бажання немає щастя. 8. Ентоні Берджес. Механічний апельсин. 9. Доріс Лессінг. П'ята дитина. 10. Джуліан Барнс. Історія світу в 10 з ½ розділах. 11. Кадзуо Ішігуро. Не відпускай мене. 12. Томас Пінчон. Ентропія. Виголошення лоту 49. 13. Емі Тан. Клуб веселощів і удачі. 14. Маргарет Етвуд. Оповідь служниці. 15. Майкл Ондатже. Англійський пацієнт. 16. Аскольд Мельничук. Посол мертвих. 17. Ольга Токарчук. Бігуни. 18. Кобо Абе. Жінка в пісках. 19. Жозе Сарамаго. Сліпота. 20. Джон Кутзее. Безчестя.</p>
Обсяг курсу	Лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год, самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення курсу студент буде:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● періодизацію і закономірності розвитку світового літературного процесу ● основні тенденції та особливості розвитку національних літератур у кожен соціокультурну епоху ● вплив історичних процесів і філософських течій на розвиток літератури ● провідні літературні напрями та жанри літературної доби ● основні твори найбільш видатних письменників і їхнє значення для світової літератури ● найбільш відомі та вагомі наукові праці, монографії і статті вітчизняних та зарубіжних дослідників літератури <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● пояснити поняття «постмодернізм» і т.д. ● називати хронологічні межі культурних епох і визначати основні особливості літературного розвитку національних літератур ● визначати зміст головних понять та характеризувати відповідні літературні напрями ● визначати філософську основу і естетичні погляди видатних письменників ● характеризувати окремі твори літератури щодо використання традиції, новаторства відповідно до культурної доби їхнього створення ● визначати жанр та художні особливості твору літератури ● простежити зв'язок із творами інших видів мистецтва ● назвати вітчизняних і зарубіжних дослідників та їхні праці з історії світової літератури різних періодів
Ключові слова	західноєвропейська, американська література, література країн Сходу другої половини ХХ століття, роман, поезія, постмодернізм, новий роман, театр абсурду, реалізм, екзистенціалізм, жанр, напрям, стиль
Формат курсу	Очний
Теми	Проведення лекцій, практичних занять, консультацій Тема 1. Вступ до літератури другої половини ХХ століття. Антиутопії ХХ століття.

	<p>Практичне заняття. Роман-дистопія Джорджа Орвелла «1984».</p> <p>Тема 2. Театр абсурду в історії західноєвропейського театру ХХ століття.</p> <p>Практичне заняття. Театр абсурду: творчість Семюела Беккета («Чекаючи на Годо») та Ежена Йонеско («Урок»).</p> <p>Тема 3. Французький роман другої половини ХХ століття. Німецькомовні літератури другої половини ХХ століття.</p> <p>Практичне заняття. Німецький повоєнний роман: Генріх Бьолль «Очима клоуна».</p> <p>Тема 4. Британський роман другої половини ХХ століття. Американська література другої половини ХХ століття.</p> <p>Практичне заняття. Філософський роман Вільяма Голдінга «Володар мух».</p> <p>Тема 5. Латиноамериканська література другої половини ХХ століття.</p> <p>Практичне заняття. Латиноамериканська новелістика другої половини ХХ століття: Хорхе Луїс Борхес, Хуліо Кортасар, Габріель Гарсія Маркес.</p> <p>Тема 2. Постколоніалізм у контексті історико-літературного процесу другої половини ХХ століття. Література Сходу.</p> <p>Практичне заняття. Література Японії: національні особливості розвитку у другій половині ХХ століття (Ясунарі Кавабата, Кобо Абе).</p> <p>Тема 3. Постмодернізм у літературі останніх десятиліть ХХ століття.</p> <p>Практичне заняття. Поетика постмодерністського роману: Джон Фаулз «Колекціонер» / Патрік Зюскінд «Парфуми».</p> <p>Тема 4. Мультикультуралізм і сучасний літературний процес. Проблема ідентичності.</p> <p>Практичне заняття. Вияв мультикультуралізму: Тоні Моррісон «Кохана» / Халед Хоссейні «Ловець повітряних зміїв».</p>
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру, усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін (теорія літератури, вступ до літературознавства, культурологія, мистецтвознавство, європейська історія), достатніх для сприйняття термінології, розуміння історичного процесу розвитку світової історії і літератури, також досвіду роботи з літературними та літературно-критичними джерелами, вміння узагальнювати і систематизувати поданий матеріал.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекція, лекція-бесіда, колаборативне навчання (прийом «мінігрупа», прийом «круглий стіл»), дискусія.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Розподіл балів:</p> <p>Практичні заняття: 8 занять по 5 балів (усна відповідь) – 40 балів</p> <p>Прочитання текстів повністю зі списку рекомендованої літератури (основної і додаткової) – 5 балів (тест і/чи усне опитування)</p> <p>Завдання в електронному курсі (додатково за бажанням) – по 1 балу</p> <p>Контрольна робота – 5 балів</p> <p>Іспит – 50 балів</p>

	<p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Письмові роботи: студенти за бажанням виконують завдання в електронному курсі і здають роботу до зазначеного терміну.</p> <p>Академічна доброчесність: письмові роботи студентів повинні містити їхні власні міркування та результати дослідження питання. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента і невиконання її до зазначеного терміну є підставами для її незарахування викладачем без права перездачі. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Студенти зобов'язані інформувати викладача про причину відсутності на занятті.</p> <p>Література. Викладач забезпечує студентів важкодоступною літературою, що використовується винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до самостійного пошуку літератури, що не вказана в рекомендованій.</p> <p>Політика виставлення балів. Бали нараховуються за повні ґрунтовні відповіді на практичних заняттях, береться до уваги додатково виконана робота. Переказ ідей, міркувань, інформації без її розуміння не приносить високого балу, а мінімальний. Враховуються прочитані повністю тексти зі списку літератури, тоді як знання короткого змісту оцінюється мінімальним балом. Списування не допускається. Використання мобільного телефону впродовж лекції чи практичного заняття не в навчальних цілях заборонене. Відео, аудіо запис лекції чи практичного заняття заборонений відповідного до права інтелектуальної власності викладача.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Провідні літературні напрями та жанри в західноєвропейських і американській літературі другої половини ХХ століття. 2. Театр абсурду в літературі другої половини ХХ століття. 3. Творчість Семюела Беккета. 4. Творчість Ежена Йонеско. 5. Швейцарський театр другої половини ХХ століття. 6. Французька література другої половини ХХ століття: загальна характеристика. 7. Французький роман другої половини ХХ століття: жанрові різновиди та представники. 8. Школа «нового» роману. 9. Британська література другої половини ХХ століття: загальна характеристика. 10. Британський театр і драма у другій половині ХХ століття: творчість Гарольда Пінтера. 11. Британський роман другої половини ХХ століття: жанрові різновиди та представники. 12. Особливості розвитку німецької літератури у другій половині ХХ століття: загальна характеристика. 13. Особливості розвитку австрійської літератури у другій половині ХХ століття. 14. Американська література другої половини ХХ століття: загальна характеристика. 15. Особливості розвитку афро-американської літератури. Творчість Тоні Моррісон.

	<p>16. Загальні тенденції розвитку латиноамериканських літератур ХХ століття.</p> <p>17. «Магічний реалізм» і творчість Габрієля Гарсії Маркеса.</p> <p>18. Творчість Хорхе Луїса Борхеса як предтечі постмодернізму.</p> <p>19. Постколоніалізм у контексті історико-літературного процесу другої половини ХХ століття.</p> <p>20. Британський постколоніальний роман. Творчість Відьядхара Сураджпрасада Найпола.</p> <p>21. Література Африки у другій половині ХХ століття: постколоніальний дискурс.</p> <p>21. Сучасна література ПАР. Творчість Джона Кутзее.</p> <p>22. Японська література другої половини ХХ століття.</p> <p>23. Синтез національних та західноєвропейських традицій у творчості Кобо Абе.</p> <p>24. Поняття постмодернізму. Постмодернізм у сучасній літературі.</p> <p>25. Постмодерністський роман: поетика і художні новації.</p> <p>26. Творчість Умберто Еко – теоретика та практика постмодернізму.</p> <p>27. Феномен мультикультуралізму в американській і західноєвропейській літературі останньої третини ХХ – початку ХХІ століть.</p> <p>28. Британський мультикультурний роман.</p> <p>29. Азійсько-американська література.</p> <p>30. Фемінний дискурс сучасної літератури: проблематика та представники.</p> <p>31. Антиутопії ХХ століття.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Студенти за бажанням заповнюють анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу та пропозицій до курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1 / 2024 2 год	Тема 1. Вступ до літератури другої половини ХХ століття. Антиутопії ХХ століття.	лекція	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
2 / 2024 2 год	Роман-антиутопія Джорджа Орвелла «1984».	практичне заняття	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К. 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
3 / 2024 2 год	Тема 2. Театр абсурду в історії західноєвропейського театру ХХ століття.	лекція	Зарубіжна література ХХ століття / за ред. Ніколенко О. М., Хоменко Н. В., Конєвої Т. М. – К., 1998.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
4 / 2024 2 год	Театр абсурду: творчість Семюела Беккета («Чекаючи на Годо») та Ежена Йонеско («Урок»).	практичне заняття	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 8,5 год.	
5 / 2024 2 год	Тема 3. Французький роман другої половини ХХ століття. Німецькомовні літератури другої половини ХХ століття.	лекція	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
6 / 2024 2 год	Німецький повоєнний роман: Генріх Бьолль «Очима клоуна».	практичне заняття	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
7 / 2024 2 год	Тема 4. Американська література другої половини ХХ століття. Британський роман другої половини ХХ століття.	лекція	1. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011. 2. Павличко С. Д. Джон Фаулз. Життя як магічний театр // Павличко С. Д. Зарубіжна література: дослідження та критичні статті. – К., 2001. – С. 359-389. (конспект)	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	

8 / 2024 2 год	Філософський роман Вільяма Голдінга «Володар мух». Проблематика роману Джерома Селінджера «Над прірвою в житті».	практичне заняття	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 8,5 год.	
9 / 2024 2 год	Тема 5. Латиноамериканська література другої половини ХХ століття.	лекція	Покальчук Ю. В. Магічний світ Хуліо Кортасара // Хуліо Кортасар. Гра в класи. – Харків, 2008. – С. 3-22. (конспект)	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
10 / 2024 2 год	Латиноамериканська новелістика другої половини ХХ століття: Хорхе Луїс Борхес, Хуліо Кортасар, Габріель Гарсія Маркес.	практичне заняття	Наріжна В. Г. Хорхе Луїс Борхес: доглядач Вавилонської бібліотеки // Хорхе Луїс Борхес. Алеф: прозові твори. – Харків, 2008. – Режим доступу: http://flibusta.site/b/532811/read (конспект)	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
11 / 2024 2 год	Тема 6. Постколоніалізм. Література Сходу: національні особливості розвитку у другій половині ХХ століття.	лекція	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
12 / 2024 2 год	Література Японії: національні особливості розвитку у другій половині ХХ століття (Ясунарі Кавабата, Кобо Абе).	практичне заняття	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 8,5 год.	
13 / 2024 2 год	Тема 7. Постмодернізм у літературі останніх десятиліть ХХ століття.	лекція	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
14 / 2024 2 год	Постмодерністський роман. Поетика постмодерністського роману: Джон Фаулз «Колекціонер» / Патрік Зюскінд «Парфуми».	практичне заняття	Саїд Е. Вступ до монографії «Орієнталізм». – К.: Основи, 2001. – Режим доступу: http://edward-said.narod.ru/orientalism02.htm (конспект)	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	
15 / 2024 2 год	Тема 8. Мультикультуралізм і сучасний літературний процес. Проблема гібридної ідентичності.	лекція	Денисова Т. Н. Український міф в американському мультикультурному просторі // Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. – 2003. – С. 52-63. – Режим доступу:	Завдання в електронному курсі Мудл – 2 год.	

			http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/10398/Denysova_ukrayins%27kyu_mif_v_amerykans%27komu.pdf		
16 / 2024 2 год	Вияв мультикультуралізму: Тоні Моррісон «Кохана» / Халед Хоссейні «Ловець повітряних зміїв».	практичне заняття	Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття. – К., 2011.	Завдання в електронному курсі Мудл – 8,5 год.	